

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.04.2022
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	20.08.2023
Avaldamismärge:	RT I, 22.03.2022, 13

Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seadus

Vastu võetud 17.03.2004

[RT I 2004, 19, 134](#)

jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
23.11.2016	RT I, 07.12.2016, 1	17.12.2016
14.06.2017	RT I, 04.07.2017, 3	01.01.2018, osaliselt 14.07.2017
13.06.2018	RT I, 29.06.2018, 4	15.07.2018
17.06.2020	RT I, 09.07.2020, 1	30.07.2020
27.10.2021	RT I, 12.11.2021, 2	22.11.2021
09.03.2022	RT I, 22.03.2022, 2	01.04.2022, osaliselt 21.08.2023

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on tagada teenuste osutamiseks Euroopa Liidu liikmesriigist, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist ja Šveitsi Konföderatsioonist (edaspidi *välisriik*) Eestisse lähetatud töötajate õiguste kaitse ning teenuse osutamisega tegelevate tööandjate aus konkurents.
[\[RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016\]](#)

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse tööandja poolt lähetatud töötaja Eestis töötamise korral järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine tööandja kulul ning alludes tema juhtimisele ja kontrollile lepingu alusel, mis on sõlmitud tööandja ja Eestis tegutseva tellija vahel;
[\[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020\]](#)
- 2) töötamine tööandja filiaalis või tööandjaga samasse kontserni kuuluvas äriühingus;
- 3) kui tööandjaks on ajutist tööjõudu vahendav juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja.

(1¹) Käesolevat seadust kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud tööandja töötaja Eestis töötamise korral ka järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine lepingu alusel, mis on sõlmitud kasutajaettevõtja ja Eestis tegutseva tellija vahel;
- 2) töötamine kasutajaettevõtja filiaalis või kasutajaettevõtjaga samasse kontserni kuuluvas äriühingus;
- 3) kasutajaettevõtja on ajutist tööjõudu vahendav juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja.

[\[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020\]](#)

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud juhtudel loetakse lähetajaks lõike 1 punktis 3 nimetatud tööandja.
[\[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020\]](#)

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata merekaubaveo ettevõtjate laevapere liikme suhtes.
[\[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020\]](#)

(2¹) [\[Kehtetu -RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022\]](#)

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2¹. Seaduse kohaldamise erisused sõidukijuhi lähetamisel

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse autoveosektori töötajale (edaspidi *sõidukijuht*). Kui sõidukijuhi lähetus vastab käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele, kohaldatakse talle käesolevat seadust, kui see on käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata sõidukijuhile, sealhulgas käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele vastavale Eestisse lähetatud sõidukijuhile, kes:

- 1) tegeleb kahepoolse veose- või sõitjateveoga;
- 2) läbib riigi territooriumi kaupa peale või maha laadimata või sõitjaid peale võtmata või neil väljuda laskmata;
- 3) teeb lisaks kahepoolsele veoseveole ühe peale- ja mahalaadimistoimingu läbitavates Euroopa Liidu liikmesriikides (edaspidi *liikmesriik*) või Euroopa Liitu mittekuuluvates riikides (edaspidi *kolmas riik*), tingimusel et veost ei laadita peale ja maha samas liikmesriigis;
- 4) lisaks kahepoolsele veoseveole, mis algab veoettevõtja asukohaliikmesriigist (edaspidi *asukohaliikmesriik*) ja mille jooksul sõidukijuht ei tee veol sihtriiki ühtki täiendavat peale- või mahalaadimistoimingu, teeb asukohaliikmesriiki tagasi suunduval kahepoolsel veol läbitavates liikmesriikides või kolmandates riikides kuni kaks täiendavat peale- ja mahalaadimistoimingu, tingimusel et veost ei laadita peale ja maha samas liikmesriigis;
- 5) võtab kahepoolsel sõitjateveol läbitavates riikides sõitjad peale ja laseb sõitjatel läbitavates riikides väljuda üks kord, tingimusel et ta ei paku sõitjateveoteenust läbitava liikmesriigi sees.

(3) Kahepoolne veosevedu käesoleva seaduse tähenduses on veolepingu alusel toimuv veosevedu asukohaliikmesriigist teise liikmesriiki või kolmandasse riiki või teisest liikmesriigist või kolmandast riigist asukohaliikmesriiki, sealhulgas autoveoseaduse § 33 lõike 1 kohane kombineeritud veo maantee etapp.

(4) Kahepoolne sõitjatevedu käesoleva seaduse tähenduses on sõitjate rahvusvaheline juhuvedu ja liinivedu, mille puhul sõidukijuht teeb järgmise toimingut:

- 1) võtab sõitjad peale asukohaliikmesriigis ja laseb neil väljuda muus riigis;
- 2) võtab sõitjad peale liikmesriigis või kolmandas riigis ja laseb neil väljuda asukohaliikmesriigis;
- 3) võtab sõitjad peale ja laseb neil väljuda asukohaliikmesriigis eesmärgiga teha teise liikmesriiki või kolmandasse riiki kohalikke ekskursioone Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 88–105) tähenduses.

[RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

§ 3. Mõisted

(1) Lähetatud töötaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kes tavaliselt töötab välisriigis töölepingu alusel ja kelle tööandja lähetab Eestisse tööle teenuse osutamiseks kindlaksmääratud ajavahemikus. Välisriigis töösuhte kohta sõlmitud leping loetakse töölepinguks käesoleva seaduse tähenduses, kui see vastab töölepingu seaduses töölepingu kohta sätestatule.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(2) Tööandja käesoleva seaduse tähenduses on välisriigis registreeritud või asutatud juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kes ei ole Eesti resident ning kellega lähetatud töötajal on sõlmitud tööleping.

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 4. Kohaldatav õigus

(1) Lähetatud töötaja töölepingule kohaldatava õiguse valikul kohaldatakse rahvusvahelise eraõiguse seadust.

(2) Sõltumata töölepingule kohaldatava õiguse valikust, tuleb lähetatud töötajale tagada käesoleva seaduse §-s 5 loetletud töötingimuste kohaldamine vastavalt Eesti seadustele, muudele õigusaktidele ja kollektiivlepingu seaduse § 4²lõikes 1 sätestatud laiendatud kollektiivlepingutele.

[RT I, 12.11.2021, 2- jõust. 22.11.2021]

(3) Kui töölepingule kohaldatava välisriigi õiguse sätted on lähetatud töötajale käesoleva seaduse §-s 5 sätestatud töötingimuste osas Eesti sätetest soodsamad, kohaldatakse töötajale soodsamat sätet.

§ 5. Kohaldatavad töötingimused

(1) Tööandja tagab, et lähetatud töötajale kohaldatakse Eestis kehtestatud järgmisi töötingimusi:

- 1) tööaeg;
- 2) puhkeaeg;
- 3) töötasu ja ületunnitöö hüvitamine;
- 4) põhipuhkuse kestus;
- 5) võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused;
- 6) renditöö tingimused;
- 7) töölähetusega kaasnevate kulude hüvitamine.

[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

[RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016]

[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

(1¹) [Kehtetu -RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

(1²) Tööandja juhendab käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele vastavat Eestisse lähetatud sõidukijuhti käesolevast seadusest tulenevate sõidukijuhi lähetamise erisuste arvestamisel.
[RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

(1³) Veose saatja, ekspedeerija ning veoseveo tellimisel osalev pea- ja alltöövõtja tagavad, et tellitud veoteenuse teostamisel järgitakse käesoleva seaduse §-des 2¹ ja 5¹ sätestatud nõudeid, mis käsitlevad § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele vastavat Eestisse lähetatud sõidukijuhti.
[RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud töötingimustele kohaldatakse lähetatud töötajale töötervishoiu ja tööohutuse seadust. Lähetatud töötajale kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse seadust ka siis, kui see on talle vähem soodne kui välisriigi seaduse sätted.
[RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016]

(2¹) Lähetatud töötaja tööandja ja käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 nimetatud tellija või punktides 2 ja 3 nimetatud isik, kelle juures lähetatud töötaja Eestis töötab, lepivad kokku, kes neist töötervishoiu ja tööohutuse seaduse täitmise eest vastutab. Kui kokkulepet sõlmitud ei ole, vastutab töötervishoiu ja tööohutuse seaduse täitmise eest tellija või isik, kelle juures lähetatud töötaja Eestis töötab. Käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 nimetatud tellijale või punktides 2 ja 3 nimetatud isikule kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumisel töötervishoiu ja tööohutuse seaduses vastutuse kohta sätestatud.
[RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 sätestatud töötingimusi ei kohaldata kuni kaheksapäevase lähetuse korral, kui lähetatud töötaja on oskustööline, kelle tööülesanne on tellitud kaupade kasutuselevõtmiseks vajalik kaupade esmane kokkupanek või paigaldamine, kui selline töö on tellimislepingu lahutamatu osa.
[RT I, 12.11.2021, 2- jõust. 22.11.2021]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kuni kaheksapäevase lähetusperioodi kestuse arvutamisel võetakse arvesse sama tööandja poolt sama töö tegemiseks Eestisse lähetatud töötaja töötatud ajavahemikud lähetuse algusele eelnenud ühe aasta jooksul.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud erandit ei kohaldata, kui töö, mida lähetatud töötaja teeb, on seotud hoonete ehitamise, remondi, hooldamise, muutmise või lammutamisega seonduvate ehitustöödega, kaasa arvatud kaevetööd, pinnaeemaldustööd, tegelikud ehitustööd, valmiselementide koostamis- ja lammutustööd, ühendamis- või paigaldustööd, muutmis-, renoveerimis-, remondi-, lahtivõtmis-, lammutus-, hooldus-, värvimis- ja puhastustööd ning parandustööd.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 kohaldamisel loetakse lähetusega seotud, rahas makstud hüvitised töötasu osaks, välja arvatud juhul, kui need on makstud lähetuse vältel tehtud sõidu-, majutus- ja toitlustuskulude katteks.
[RT I, 04.07.2017, 3- jõust. 14.07.2017]

(6¹) Kui töösuhte kohaldatavates töötingimustes ei ole kindlaks määratud, kas lähetusega seotud hüvitist makstakse, või selle maksmise korral ei ole kindlaks määratud, milline osa sellest makstakse lähetusest tulenevate tegelike kulude hüvitamiseks ja milline osa on töötasu, loetakse, et kogu lähetusega seotud hüvitis makstakse lähetusest tulenevate tegelike kulude katteks.
[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

(6²) Kui kasutajaettevõtja lähetab käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 3 nimetatud tööandja töötaja teenuse osutamiseks Eestist välisriiki, loetakse töötaja tööandja poolt välisriiki lähetatuks. Kasutajaettevõtja teatab tööandjale sellisest lähetusest mõistliku aja ette.
[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

(6³) Teenuse osutamiseks käesoleva paragrahvi lõike 6² tähenduses loetakse teenuse osutamist:

- 1) kasutajaettevõtja ja välisriigis tegutseva tellija vahel sõlmitud lepingu alusel;
- 2) kasutajaettevõtja välisriigi filiaalis või kasutajaettevõtjaga samasse kontserni kuuluvast välisriigi äriühingust;
- 3) kui kasutajaettevõtja on ajutist tööjõudu vahendav juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kes lähetab töötaja Eestist välisriiki.

[RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

(7) [Kehtetu -RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 5¹. Andmete ja dokumentide esitamine ning andmete avaldamine [RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

- (1) Lähetatud töötaja tööandja esitab Tööinspeksioonile lähetuse kohta järgmised andmed:
- 1) lähetatud töötaja tööandja nimi, isiku- või registrikood, tegevusala, elu- või asukoha ja sidevahendite andmed;
 - 2) lähetatud töötaja tööandjat esindava kontaktisiku nimi ja sidevahendite andmed;
 - 3) lähetatud töötajate arv, nende nimed, isikukoodid või sünnikuupäevad ja isikut tõendavate dokumentide numbrid;
- [RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]
- 4) lähetuse eeldatav kestvus ning kavandatav algus- ja lõppkuupäev;
 - 5) käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 nimetatud tellija ja punktides 2 ja 3 nimetatud isiku, kelle juures lähetatud töötaja Eestis töötab, nimi, isiku- või registrikood, tegevusala, elu- või asukoha ja sidevahendite andmed;
 - 6) käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 nimetatud tellijat ja punktides 2 ja 3 nimetatud isikut, kelle juures lähetatud töötaja Eestis töötab, esindava kontaktisiku nimi ja sidevahendite andmed;
 - 7) info selle kohta, millisel tegevusalal lähetatud töötaja Eestis töötama hakkab ja lähetatud töötaja töö tegemise koha aadress.
- [RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016]

- (1¹) Käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele vastava Eestisse lähetatud sõidukijuhil tööandja esitab Tööinspeksioonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2008/49/EÜ (IMI määrus) (ELT L 316, 14.11.2012, lk 1–11), kohase siseturu infosüsteemi (edaspidi *siseturu infosüsteem*) kaudu lähetusdeklaratsiooni, mis sisaldab järgmisi andmeid:
- 1) sõidukijuhil tööandja nimi ja aadress ning ühenduse tegevusloa number, kui see on olemas;
 - 2) sõidukijuhil tööandja veokorraldaja või tööandjat esindava isiku kontaktandmed;
 - 3) sõidukijuhil nimi ja sünniaeg, elukoha aadress ja juhiloa number;
 - 4) sõidukijuhil töölepingu alguskuupäev ja lepingule kohaldatav õigus;
 - 5) lähetuse eeldatav algus- ja lõppkuupäev;
 - 6) mootorsõiduki registreerimisnumber;
 - 7) kas osutatav transporditeenus on veosevedu, sõitjatevedu, rahvusvaheline vedu või kabotaažvedu.
- [RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

- (1²) Tööandja annab käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele vastavale Eestisse lähetatud sõidukijuhile kaasa käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud lähetusdeklaratsiooni koopia.
- [RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete esitamise eest vastutav isik esitab Tööinspeksioonile vastavad andmed kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis enne, kui lähetatud töötaja alustab Eestis töö tegemist, ning teatab andmete muutumisest enne muudatuse jõustumist.
- [RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

- (2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud andmete esitamise eest vastutav isik sisestab vastavad andmed siseturu infosüsteemi enne, kui lähetatud töötaja alustab Eestis töö tegemist.
- [RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

- (3) Lähetatud töötaja tööandja esitab Tööinspeksiooni nõudmisel Tööinspeksioonile dokumendid, mis on vajalikud riikliku või haldusjärelevalve teostamiseks.
- [RT I, 07.12.2016, 1- jõust. 17.12.2016]

- (3¹) Käesoleva seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimustele vastava Eestisse lähetatud sõidukijuhil tööandja esitab Tööinspeksiooni nõudmisel siseturu infosüsteemi kaudu käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ nimetatud dokumendid kaheksa nädala jooksul nõude saamisest arvates.
- [RT I, 22.03.2022, 2- jõust. 01.04.2022]

- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumendiks võib olla tööleping, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1–42), artikli 19 lõike 2 alusel väljastatud tõend, tööajakava, väljavõtte töötasu maksmise kohta või muu dokument, mille alusel saab tõendada lähetatud töötaja suhtes kohaldatavate töötingimuste täitmist.
- [RT I, 09.07.2020, 1- jõust. 30.07.2020]

- (4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 3¹ alusel nõutavaks dokumendiks võib olla:
- 1) koopia autoveoseaduse § 29 lõike 3 kohasest veodokumendist;
 - 2) koopia sõidumeeriku andmetest vastavalt registreerimise ja arvestuse pidamise nõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist ja millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 3821/85 ja (EÜ) nr 2135/98 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3820/85 (ELT L 102, 11.04.2006, lk 1–14), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 165/2014 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute